

Questions grammaticals

VI (°)

La combinació pronominal "els hi,"

Fins en bons autors no es rar de trobar usats la combinació *els hi* en lloc del llatí *els*. Ex: *Als hi fa mal el cap*, *No'ls hi agrada gens*, *Don-ou-los-hi les flors*, en lloc de *Als fa mal el cap*, *No'ls agrada gens*, *Donou-los les flors*. Molts cops ha cridat hom l'atenció sobre aquesta falta de gramàtica; però ha estat completament en va.

També es molt freqüent l'empleu de *els hi* en lloc d'altres combinacions pronominals. Ex: *Aquest plec ja'ls hi portaran*, en lloc de *Aquest plec ja'ls el portaran*. Això no'ls hi podran dur, en lloc de *Això no'ls ho podran dur*.

No es difícil de conèixer quan cal rebutjar la combinació *els hi*, ni es tampoc difícil de fer la correcció corresponent. Basta examinar, en cada cas, quins són els complementos nominals que tractem de reemplaçar amb la dita combinació pronominal.

Tot-hom sab prou el que es un complement. En la proposició *Tu cul's flors*, la paraula *flors* es un complement del verb *cul's*; complement nominal, puix conté un

nom: *flors*. En la proposició *Tu dones flors als teus cosins*, el verb *dones* va acompanyat de dos complementos: l'un es *flors*, l'altre es *als teus cosins*; ambedós, complementos nominals. En la proposició *Aquesta tarda hem vist les germanes al teatre*, el verb *hem vist* porta tres complementos nominals: *les germanes*, *al teatre*, *aquesta tarda*.

Sabem, per altra part, qu'ens es donat molt sovint reemplaçar els complementos nominals d'un verb per partícules atones, — complementos pronominals. Si estem parlant de *flors*, la proposició *Tu'n cul's* vol dir el mateix que *Tu cul's flors*; la partícula atona en hi reemplaça'l complement nominal *flors*. Anàlogament una proposició com *Tu dones flors als teus cosins* pot transformar-se en: *Tu'n dones als teus cosins*, *Tu'ls dones flors*, *Tu'ls en dones*, no el pronom atón el reemplaça'l completament *als teus cosins*, i la partícula en, el complement *flors*. Fent el mateix en la proposició *Hem vist les germanes al teatre*, tenim: *Les hem vistés al teatre*, o bé: *Hi hem vist les germanes*, o bé: *Les hi hem vistés*, on el pronom atón les reemplaça'l completament *les germanes*, i l'adverbi atón *hi*, el complement *al teatre*.

Ara bé: *els hi* essent la combinació de dos complementos pronominals, no'n es dat d'empliar-la en el lloc d'un sol complement nominal. Així, no'n es donat reemplaçar la proposició *Tu dones flors als teus cosins* per la proposició *Tu'ls hi dones flors*: cal dir *Tu'ls dones flors*. En canvi, es perfecta la substitució de la proposició *Tu portes els teus cosins al teatre* per la proposició *Tu'ls hi portes*, on el pronom atón *els* vol dir *els teus cosins*, i la partícula *hi* vol dir *al teatre*. Si donem, enviem, portem, oferim, demanem, etc., unes caixes a uns homes o a unes dones, no direm *els hi donem*, *els hi enviem*, *els hi portem* *els hi oferim*, *els hi demanem*

que nós *la*-ls enviavem tota viva... —... prestaven pecunia ab condició que hom *la*-ls retés... —... meteron lo cap sobre lo llit e cobriren-se sperant la mort quant *la*-ls darien... —

Cas en que cal escriure *els els* en lloc de *els hi*: *Demà portaran els mobles a les senyores N*. *Demà's portaran a les senyores N*. *Dones*: *Demà's els* *ELS portaran* i no pas *Demà's hi* portaran. Exemples antics: «Nós los ix milla sons darem de bon grat, mas que diguen els que-*ls* lo pachom aquí no-n poria fer... —... que nós los havíem emparats los feus e los honores e no havíem abut jujhy de nostra cort. E pus que ans de jujhy los los havíem emparats, que-*ls* los rendessem... —

Cas en que cal escriure *els els* en lloc de *els hi*: *Hem donat les joguines a aquelles nenes*. *Les hem donades a aquelles nenes*. *Dones*: *Als les hem donades* y no pas *Als hi hem donades*. Exemples antics: «manam que-*ls* thugessen apparayit galles nives... e quant ells fossen vengut que *los* fassen degolar... —... e que les cartes que nós havíem faytes als pobladors de Murcia... no *les* los tenia hom ans *los* los treuaven... —

Cas en que no cal escriure *els ho* en lloc de *els hi*: *Dire allos als teus pares*. *Ho dirás teus pares*. *Dones*: *Als ho diré*; i no pas *Als hi diré*. Cp.: «E st de go que sabíem volen no poden haver lur intenció... *els* foren saber-ho dels marits lurs, lo quals, posat que-*ls* ho diguen, no son gen creeguts... —

Notem finalment un cas en que cal dir *els en* en lloc de *els en* hi: *Portaran quatre caixes als Srs. N*. *En portaran quatre al Srs. N*. *Dones*: *Als En portaren* quatre no pas *Als en hi portaren* quatre. Altre exemple: *No parís d'això a tos pares*. *No'n parís a tos pares*. *Dones*: *No'ls en parís* i no pas *No'ls en hi parís*. Cp.: «Un cos solament vull de tu: que res que present hajes vist o hoyt no tengués es

(°) Poden consultar-se els anteriors articles de aquesta sèrie; I *El dónes casual*, en el número de El POBLE CATALÀ de 21 de març; II *El pronom atón*, a l'última pàgina; III *Les terminacions "enclau", "enclau", en el de 4 d'abril*; IV *Tornant al dónes casual*, en el de 16 de maig; V *Formes verbals gèmitives*, en el de 23 de maig.

En l'article anterior, ara dit, s'imprimí el segon (referint-se *a no'ls*) ha de dir: «plus-qu'un parís el segon».

En el mateix on dit «enclau», «enclau», ha de dir: «enclau», «enclau» (indignant l'assessor que's tracti de formes estranyes al llavi clàssic).

Nosotros, que representamos este espíritu de renovación, venimos aquí contra todos vosotros (plañando que lo diga, pero no tengo más remedio que expresarme así, porque he de hablar con la claridad y franqueza posibles en esta tarde), contra vosotros, los que en el día de hoy ocupáis las esferas del Poder, así como contra vosotros también, los que las habéis ocupado o aspiráis a ocuparlas, porque vosotros, los que ahora en las ocupa el actual Gobierno, ponéis esta renovación está en contradicción absoluta con el sistema con que hasta ahora se ha gobernado a España, y con el modo como la política ha tomado forma y encarnación.

No envano representamos un movimiento que aspira a transformar radicalmente el modo de ser de la política de España, a transformar en un modo absoluto la manera de llevarse a cabo la gobernación del Estado.

De aquí que nuestra situación haya venido a suscitar en todos vosotros tantas y tantas confusiones. Por esto se ha aparentado ignorar cuáles éramos nosotros y qué calificábamos y qué denominación se nos había de dar, y por esto se ha querido imponer las mismas medidas con que habéis medido a los partidos políticos, y estas medidas no sirven para nuestro modo de ser, porque habéis querido señalarlos como un partido político de los hasta ahora conocidos, y esta definición no sirve para nosotros, porque habéis querido calificarlos según viejas costumbres distintas de las que nosotros queremos aplicar a nuestra representación, pero representamos a todo un pueblo que tiene una aspiración, un ideal, y espera que esta aspiración y este ideal se conviertan en realidad en bien de España.

Por esto existe tan grande diferencia entre nosotros y vosotros: diferencia de origen; diferencia de defendida moral; diferencia de concepción de la vida colectiva; diferencia de aspiraciones.

Lo decí claramente nuestra unión. En nosotros ha cabido todos, desde los carlistas hasta los republicanos; vosotros no comprendéis eso, y esto os llena de confusión porque no habéis oído como podéis calificarnos. No os dáis cuenta que nos diferenciamos porque defendemos una política conservadora, porque entre nosotros hay quien bebe con tanta avidez en las fuentes de la

historia, que defende todas las soluciones tradicionalistas: no podía tampoco rechazarlos como refractarios al espíritu liberal, y, por lo tanto, no podía tampoco rechazarlos como enemigos de la libertad que avanzaban, que en sus dosos de libertad querían algunos llegasen a anteponerla a la autoridad misma. ¿Cómo se comprende esto? Se comprende, si lo pensáis un poco, con mucha facilidad.

En aquellos momentos en que pasan los siglos, los siglos supremos, en el pensamiento de todos, en la voluntad de todos, surge una idea y surge un propósito: la idea de prescindir de todas las diferencias y de encontrar en una sola aspiración todas las voluntades, y sacrificando aquellas ideas que pueden ser accidentales al patriotismo constituir un núcleo nacional, mediante el cual se puedan salvar aquellas crisis supremas.

Nosotros que aspiramos a una renovación total de la política española y del sistema de gobernación del Estado, ¿qué digo nosotros, el pueblo, que con unanimidad de pensamiento y unidad de acción nos ha traído aquí, con aquel sentimiento instintivo que nos ha llevado a este momento, a este momento de las cosas, ha visto que este movimiento lleva la renovación total de España dentro de sí mismo era un movimiento trascendente y verdaderamente nacional, y por esto ha creído que en el momento en que se operaba debía prescindir de todas las accidentalidades de aquellas ideas que pudieran dar origen a divisiones, y concentrar el sacrificio todo en aras del patriotismo, y por lo tanto este patriotismo reunir todos nuestros esfuerzos para que venga, surja y prospere el movimiento nacional de renovación.

Por esto he dicho que somos distintos de vosotros en todo.

Somos distintos de vosotros en todos los órdenes de la vida, en la vida moral, en la vida política, en la vida económica, en la vida social, en la vida intelectual, en la vida artística, en la vida científica, en la vida literaria, en la vida de representación, la genuina representación del pueblo que nos ha elegido, mientras que vosotros lleváis la mayor parte de las veces la representación de los partidos, que en tantas y en tantas ocasiones han venido a plantear la voluntad de un pueblo en la emisión del sufragio.

Nosotros somos distintos de vosotros en la economía moral, porque nosotros somos el auténtico sistema de la economía moral del pueblo que nos ha elegido, varis, como es el

Yo he examinado hechos y palabras del señor Maura: y en unos y otras he entendido o credo entender, que el señor Maura no comprende la Solidaridad, no comprende el socialismo, no comprende la necesidad de esta reconstitución interna de España.

No, no comprende la Solidaridad; ha creído que era un movimiento que nacia súbitamente en el día de hoy como una mera coalición electoral, y no ha sabido ver que la Solidaridad ha existido en muchas épocas, en muchos tiempos, y que he sabido comprenderlo le ha hecho cometer errores de los más graves errores de su vida política. Me refiero a hechos ocurridos en el año de 1901; estábamos entonces ya solidarizados dos grupos, representantes de dos tendencias que como punto esencial de nuestro programa tenían la autonomía necesaria para que se desplazaran sobre las energías de las regiones, y a pesar de que teníamos diferencias entre nosotros, a pesar de que éramos de distinto modo en muchas cuestiones que creemos accidentales, enfrente de aquella capital cuestión, estábamos unidos y laboramos juntos para conseguir nuestro fin.

El señor Maura, en la Presidencia del Consejo de ministros, entonces, acompañó a

FUENTE NUEVA DE VERIN
Bons rials en les malalties de l'aparell urinari, mal de pedra, gota, ventrell i feigie
Fortament alcalines. Insustituïbles com aigües de taula.
DE VENDA EN TOTES PARTS
Depositaris en Catalunya, València i Balears: M. Chirizola i C.ª. Barcelona.

Hem de creure que serà bona i profitosa la feina de la nova publicació, al hem de jutjar per la primera mostra, prova de l'anhel de cultura que sent nostra joventut.

Boletín del Hospital Homopático del Niño—Aquesta revista, que dirigeix el doctor don Josep Giró Savall, ha publicat el seu número 9, dedicat en bona part al tractament homopàtic de les malalties dels nens.

Lletres—Hem rebut el número 3 d'aquesta important publicació que veu la llum a Girona.

Conté'l següent sumari: El viatge de George Sand a Mallorca, per Gabriel Alomar. Explicació, per Silveri Lanza. La Bas. (acabada), per V. Bouyer Rarr. Lectors, per Salvador Albert i Carles Ràssol. Anhel, per Xavier Montsalvatge. Camps a través, per Josep M.ª Suñer. Corpus, per Joaquim Plana. Gentilles, per B. La savana del doctor Bog, per Anatóle Franco. Per l'ingrés de Girona en la vida del món, per Joan F.ª Garba.

Anals de Medicina—Ab un interessantíssim sumari de treballs deguts a distingits doctors, s'ha publicat el número 5 d'aquest butlletí, orgue de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya.

Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya—El text del número 147 d'aquesta revista, fill del rebu, conté la descripció d'una excursió a Gavarnie i encara, de Claudi Marañon y Marques y unes notes del senyor Jordi Gual sobre l'Castell de Mirat (acabament).

Nombrosos gravats il·lustrats al text.

El Trabajo Nacional—El butlletí del Foment del Treball Nacional publica en el seu número 362, darrerament aparegut, notables treballs sobre temes econòmics d'actualitat.

Argos—El darrer número d'aquesta revista, orgue de la Cambra de Comerç, conté una extensa informació inèrcant i econòmica.

Catalunya Textil—L'important revista de aquest nou acaba de publicar el número 9 corresponent al mes de maig, que, com tota la anterior, es forsa recomanable.

Conté nombrosos gravats i articles tècnics de les millors firmes.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL—Temporada d'istiu. Tota els dies, tard i nit, esplendides sessions extraordinàries de cinematògraf. Butlles al programa, 1 real, pels sis dies, 3 pels tres.

TEATRE NOU—Compania Maria Guarnier y Fortia de Montdona. Aul diuona, sexta representació de la comedia en tres actes, de gran èxit, original dels senyors Quintanar, "El genio alegre", y "jogues d'Amor a obscuras"; a les noies, "Rosa de Mòdi"; "Rosa de Mòdi".

TEATRE TIVOLI—Temporada d'istiu—Gran Compania de sarsuela castellana i valenciana, dirigida per Pep Angles. Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

TEATRE NOU—Aul diuona, tarda, a dos quarts de nou, gran sessió de Mòdi; "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre). Nit, a les nou, gran sessió valenciana; "Mili duros y tarinetes" (dos actes); "El barbero de Sevilla"; "La farsa de la farsa"; "Buenos Aires, una peseta; entrad, general, 30 céntims (compres el Timbre)."

L'estadística que acaba de publicar el *Lokai Anzeiger* no resulta pas fatiguera. Es veu que la vida a Berlín és molt més activa que a Barcelona. A Berlín el terme mitjà de naixements, per 1.000 dones, era de 206,8 en 1890; de 224,7 en 1897; de 240,3, en 1898. En aquesta època es veu la proporció arriba al màxim.

Després de 1876, el terme mitjà disminueix i heus aquí en qualsevol cas, els fabricants de conserves dels Estats Units continuen utilitzant canons de mala calitat.

El famós llibre d'Upton Sinclair, l'alama que produí entre la consumidors i en els mercats y'l descens de l'exportació de llau-

naixements ha baixat en més d'un 57 per 100. De 240 naixements per 1.000, ha devingut a 109, molt menys de la meitat.

ENVERINADORS—Telegrafem desde la ciutat nord-americana de Albany que, segons el butlletí mensual del *State Health Department*, els fabricants de conserves dels Estats Units continuen utilitzant canons de mala calitat.

El famós llibre d'Upton Sinclair, l'alama que produí entre la consumidors i en els mercats y'l descens de l'exportació de llau-

naixements ha baixat en més d'un 57 per 100. De 240 naixements per 1.000, ha devingut a 109, molt menys de la meitat.

ENVERINADORS—Telegrafem desde la ciutat nord-americana de Albany que, segons el butlletí mensual del *State Health Department*, els fabricants de conserves dels Estats Units continuen utilitzant canons de mala calitat.

El famós llibre d'Upton Sinclair, l'alama que produí entre la consumidors i en els mercats y'l descens de l'exportació de llau-

naixements ha baixat en més d'un 57 per 100. De 240 naixements per 1.000, ha devingut a 109, molt menys de la meitat.

ENVERINADORS—Telegrafem desde la ciutat nord-americana de Albany que, segons el butlletí mensual del *State Health Department*, els fabricants de conserves dels Estats Units continuen utilitzant canons de mala calitat.

El famós llibre d'Upton Sinclair, l'alama que produí entre la consumidors i en els mercats y'l descens de l'exportació de llau-

INFORMACIONS

telegràfiques y telefòniques

Madrid, 5, 10 matí.

El projecte de colonisació

La Comissió del Senat que entén en el projecte de llei sobre colonisació i repoblatió interior ha acordat obrir una informació pública, durant dos dies, des del 15 del corrent, per que puguin exposar la seva opinió, per escrit, quantes persones, així de Madrid com de provincies, ho desitgin, remetent a l'efecte l'informe a la secretaria del Senat.

Els senadors i diputats podran informar oralment davant la Comissió els dies 12, 13 i 14, a les quatre de la tarda, en la sessió quinta.

Dret diferencial

El ministre de Foment firmà ahir una real orde donant al d'Hondada la concessió del dret diferencial, per quatre anys, per la suera de canya, ab l'objecte de que en aquest període de temps se pugui estudiar la transformació del cultiu en les vegues de la costa granadina.

El Consell de ministres

A la una de la tarda ha acabat el Consell de ministres.

El senyor La Cierva ha manifestat que'l Consell havia estat exclusivament administratiu.

Se despatxaren diferents expedients; entre aquests hi figurà l'adjudicació de l'arrendament del teatre Real a l'empresa don Calleja.

També figurà el ministre de la Governació que demanà constituir el Congrés i que suposa que, en aquest cas, el divendres o dissabte podran llegir-se's presposats per l'any prop-venient.

Respecte a lo resolent en la Comissió de justícia, digué'l senyor La Cierva que res podria avançar, perquè tant acabà molt tard la reunió i suposa que'l Govern, per pendre acord, esperarà lo que l'informació que s'ha obert per depurar lo referent an en Morote y senyor comte de Agreia.

Se tractà també de les persones que han de formar la Comissió de pressupostos quan aquests siguin llegits al Congrés.

El ministre de Gracia i Justícia portà alguns expedients d'indult de penes lleus i el de Marina dos projectes de llei que seran llegits en breu al Parlament; un es reprodueix la venda del diu de Mahó, y altra d'indemnització als naufragats del vapor "Sirio".

L'arribada den Cervera

A l'hora anunciada ha arribat aquest matí a Madrid el vis almirall senyor Cervera.

A l'estació del Nord hi havia desde les deu del matí gran nombre de generals, quasi tots els quefets del Cos y oficials de l'Armada, tots d'uniforme.

A l'arribada del tren, al baixir el senyor Cervera, fou saludat correntment pels marins que l'esperaven.

El vis almirall, després de correspondre als saludos expressà son agrament per les proves de carinyo que li dispensaven.

Aconsellà a sos companys d'armes a que se n'acessin, per evitar disgustos.

El senyor Herrera ha visitat oficialment al quef de la jurisdicció militar de Madrid y no ho ha fet al ministre per trobar-se aquest en el Congrés.

Reformes aranzelaries

Hem sentit dir a un personatge de la majoria del Congrés, molt conegut per ses campanyes parlamentaries, que segons els seus informes, el senyor Osmia demanarà la prorroga del motus vicentí ab Alomanya que caduca a darrers del present mes.

També, segons dit personatge, el senyor Osmia presentarà un projecte sollicitant de les Corts certes modificacions de l'aranzel per confeccionar el tractat de finitú.

El projecte el llegirà el senyor Osmia en aquesta legislatura, però no'l discutiran les Corts fins a la reunió de la tardor.

Noaltres no responem d'aquestes manifestacions, que recullen per l'autoritat que té la persona que'ns les ha fet.

Arribada den Rahola

En l'express ha arribat el diputat don Frederic Rahola.

Congrés

Sobre la sessió a un quart de quatre baix la presidencia del senyor Dato.

Hi ha regular concurrencia en escons y tribunes.

Al banc blau hi ha el senyor La Cierva. S'aprova l'acta de la anterior.

Medina del Campo deu esser declarada lleu.

Intervé el MINISTRE DE LA GOVERNACIO dient que va a contestar sense eloquencia, ab l'enguatge llevat si's vol, però ab gran claretat, a les manifestacions de l'Alvarado.

Comensa nògant els abusos que aquest ha denunciat y's encerra els càrregos que se li han dirigit.

Diu que en son districte, el de Mula, mal ha tingut lleu, y sols una vegada lleu y fou a Murcia para donar un acta a l'apòstol de la democràcia, an en Castella, que no trobava en Aragó ni en la terra murciana qui li dongués sos sufragis. (Murmurs d'aprovació en la majoria).

S'atreveix S. S.—diu el ministre a Melquíades Alvarez— a parlar del caciquisme conservador de Valladolid? A qui ho anirà a contar? Doncs, no es pública y notoria la política liberal que an aquells provincials la realitza?

Pregunta després ont estan les proves de que'l governador cridés als arcades. El senyor ALVAREZ.—En l'expedient.

El senyor LA CIERVA.—De manera que en l'expedient consta que'l Govern crida als arcades y les menassa?

El senyor ALVAREZ.—Jo no ho he dit així. Ja ho repetiré a S. S.

El senyor LA CIERVA.—Potser no he entès bé a S. S.

Segueix recordant antecedents de la política liberal, en que's registraren suspensions d'arcades, para deduir que l'avar després sospes un arcade y procesat a eis en un districte, ont hi ha tants Ajuntaments com el de Medina del Campo, no pot significar que'l Govern hagi exorciat gran pressió a favor del candidat ministerial. Es quan n'hi ha hagut menos.

El senyor ALVAREZ.—Es qüestió de criteri.

El senyor LA CIERVA explica l'interpetació que dona a la real orde don Maura sobre nomenament de delegats.

Defensa la seva conducta en les eleccions y diu que desitja arribi aviat el moment en que pugui discutir aquest punt ab amplitud.

Recull totes y cada una de les acusacions que ha llessat el senyor Alvarez, relacionades ab l'elecció de Medina del Campo y ha tractat de justificar sos actes en uns casos y afirmar en altres que son contradictoris l'ha acusat apolantse en d'altres inexactes.

Intervé també en el debat el MINISTRE DE GRACIA I JUSTICIA explicant eis motius en virtut dels que's traslladà al jutge de Medina del Campo.

Rectifica'l senyor ALVAREZ exhibint documents que proven que'l governador de Valladolid cridà repetides vegades als arcades del districte de Medina del Campo en vigiles d'eleccions a l'objecte de fer pressió sobre eis.

Prova també ab documents que'l Govern nomenà delegats sense ajustarse a lo llegal y que aquests delegats abusaren de l'autoritat que's havien conferit.

Rebat els arguments aduits pel senyor Perea y acaba condolentse de que'l senyor Maura no hagi presentat aquest debat, perquè té la seguretat de que s'hauria pronunciat contra'l criteri sustentat per la Comissió.

Torna a parlar el MINISTRE DE LA GOVERNACIO insistint en les seves apreciacions.

Se rebutja'l vot particular, pronunciantse 117 diputats en contra y 23 en pro.

S'aprova'l dictamen y es proclamat diputat en Valentí y Gamazo.

El senyor GARCIA ALEX comunica que la Comissió d'actes tardarà tres o quatre dies en realitzar les investigacions que li han encarregat respecte's fets denunciats pel senyor Salvatella ahir.

Encara que quedaren sense dictaminar les dues actes de Madrid corresponents als senyors Agreia y Morote y alguna altra de provincies, entenc que's pot procedir a la constitució del Congrés seguint eis precedents establerts.

El senyor DATO diu que participa de la mateixa opinió.

El senyor VERA SECA optna que'l reglament obliga a que estiguin dictaminades totes les actes abans de procedirse a la constitució del Congrés, y afirma que l'acta de Ronda pot dictaminarse desde ara.

Li contesten eis senyors ALIX y DATO y per últim se convé en que demà's constituirà'l Congrés.

S'acaba la sessió a les set.

Senat

Sobre la sessió a les quatre y cinc minuts.

Continúa el senyor Davila, insistint en que'ls bisbes com les demés persones que exerceixen autoritat a la nació són funcionaris de l'Estat.

Llegeix alguns articles del Codi y alguns de la llei electoral apolant sa afirmació.

Desseguida

